

Tilsynsrapport Rudersdal Kommune

Gefion Botilbud

Uanmeldt tilsyn

April 2011



Indholdsfortegnelse

1	Tilsynets vurdering.....	2
2	Datagrundlag	4
2.1	Oplysninger	4
2.2	Opfølgning på foregående tilsyn	5
2.2.1	<i>Opfølgning fra sidste tilsyn.....</i>	<i>5</i>
2.3	Fysiske rammer	7
2.4	Pædagogik	8
2.4.1	<i>Pædagogisk metode og referenceramme</i>	<i>8</i>
2.4.2	<i>Pædagogiske planer</i>	<i>9</i>
2.5	Hverdagsliv.....	10
2.5.1	<i>Hverdag og aktiviteter</i>	<i>10</i>
2.5.2	<i>Medindflydelse og kommunikation</i>	<i>10</i>
2.5.3	<i>Sprogbrug og omgangsformer</i>	<i>11</i>
2.5.4	<i>Tryghed og trivsel</i>	<i>11</i>
2.6	Organisatoriske og personalemæssige forhold.....	12
2.6.1	<i>Internt samarbejde og kommunikation</i>	<i>12</i>
2.6.2	<i>Procedurer og retningslinjer</i>	<i>13</i>
2.7	Særlige fokusområder	14
2.7.1	<i>Sund kost og ernæring</i>	<i>14</i>
2.7.2	<i>Fysisk aktivitet</i>	<i>14</i>
2.7.3	<i>Dokumentation i Bostedsystemet</i>	<i>14</i>
2.7.4	<i>Samarbejde med sygeplejefunktionen</i>	<i>15</i>
3	Formål og metode	16
3.1	Formål med tilsynet.....	16
3.2	Metode	16
3.3	Tilsynets varslings og tilrettelæggelse	17
4	Kontaktoplysninger	17
4.1	BDO Kommunernes Revision	17

1 Tilsynets vurdering

BDO har på vegne af Rudersdal Kommune foretaget et anmeldt tilsyn på Gefion Botilbud. BDO er kommet frem til følgende vurdering på baggrund af analysen af det datamateriale, som er indsamlet gennem interviews og observationer, samt skriftligt materiale om tilbuddet.

Der indgår fire fokusområder i tilsynet, som er beskrevet i rapporten.

Det overordnede indtryk af Gefion er, at der er tale om et velfungerende tilbud, som befinder sig i en positiv udviklingsproces i såvel faglig som organisatorisk henseende. I faglig henseende udmærker indsatsen sig ved en systematisk brug af kommunikationsmidler til at understøtte beboernes udvikling. Overordnet vurderer tilsynet, at der på såvel ledelses- som medarbejderniveau, kontinuerligt er fokus på at sætte borgerne i centrum for den pædagogiske indsats. Tilsynet vurderer ligeledes, at konsolideringen af den ny ledelse, jf. ansættelse af ny forstander pr. 1. nov. 2010, medvirker til at sikre organisatorisk sammenhæng.

Tilsynet vurderer, at de fysiske rammer er velegnede til målgruppen, herunder at de tilgodeser behov for såvel privatliv som fællesskab. Derudover vurderer tilsynet, at de individuelle boliger og fællesarealer er hyggeligt indrettede, og at der eksisterer et godt rengøringsniveau.

Pædagogisk referenceramme og de anvendte metoder forekommer relevante for målgruppen, herunder anvendelsen af kommunikationsmetoder som TEACCH, 'tegn til tale' og visualiseringssystemer som konkrete, piktogrammer og boardmaker. Tilsynet vurderer, at den pædagogiske støtte tilrettelægges i et struktureret miljø, der tager hensyn til den enkelte borgers funktionsnedsættelse og behov for genkendelighed og forudsigelighed.

Forskellige initiativer understøtter den igangværende implementering af pædagogiske planer som et dynamisk arbejdsredskab, herunder vejledning ved pædagogisk konsulent, kursusvirksomhed og undervisning i grupperne. Tilsynet vurderer, at disse tiltag vil facilitere den igangværende proces med at indføre de pædagogiske planer elektronisk på Bostedsystemet. Endelig vurderer tilsynet på baggrund af gennemlæsning af flere pædagogiske planer, at personalet arbejder systematisk med at etablere en sammenhæng mellem overordnede mål og delmål, samt knytte disse til praksis.

Borgerne tilbydes en varieret hverdag, dels i form af benyttelse af eksternt dagtilbud, dels i form af udbuddet af interne aktiviteter. Det er tilmed tilsynets vurdering, at gennemførelse af en fast hverdagsstruktur med genkendelige og forudsigelige rutiner skaber gode rammer for borgernes tryghed og trivsel, ligesom en respektfuld og anerkendende sprogbrug og omgangsform bidrager hertil.

Tilsynet vurderer endvidere, at personalet har fokus på borgernes valgmuligheder og medindflydelse, og at brugen af forskellige kommunikations- og visualiseringsmetoder understøtter dette.

Det interne samarbejde er generelt kendetegnet ved åbenhed, tillid og faglig sparring. Det er i forlængelse heraf tilsynets vurdering, at den ny forstander formår at iværksætte initiativer både i relation til faglig kvalitetsudvikling og en positiv samarbejdskultur. I tråd med såvel ledelses- som medarbejderperspektiv, vurderer tilsynet, at der knytter sig nogle særlige samarbejds-mæssige udfordringer til et af husene. I den sammenhæng vurderer tilsynet, at ledelsen har stor opmærksomhed på problemstillingen.

Tilsynet vurderer, at der er stor opmærksomhed på sund og varieret kost, og at det medvirker til at øge borgernes livskvalitet. Med til at øge borgernes livskvalitet er ligeledes et varieret udbud af fysiske aktiviteter, fx svømning og ridning.

Den daglige brug af Bostedsystemet er under implementering og understøttes via en projektgruppe og planlagte skrivekurser, ligesom nyindkøbte bærbare pc'ere skaber gode betingelser for at integrere dokumentation i Bostedsystemet i det daglige arbejde. I

forlængelse heraf bemærker tilsynet, at det er planlagt at igangsætte skrivekurser med information omkring generel brug af Bostedsystemet og lokal tilpasning.

Endelig er det tilsynets vurdering, at samarbejdet med sygeplejefunktionen fungerer yderst tilfredsstillende og anvendes i stigende omfang i situationer, der rækker ud over personalets kompetencer.

2 Datagrundlag

2.1 Oplysninger

Adresse
Karpevænget 1 D, 3460 Birkerød
Leder
Forstander Jørgen Svendsen. Ansat pr. 1. november 2010. Har fungeret som konstitueret forstander pr. 1. juni 2010. Afdelingsleder Søren Taarnberg (Hus 1A, 1B, 2A og 2B) Afdelingsleder Karin Ernst (Hus 3A, 3B, 4A, 4B og Det Hvide Hus)
Tilbudstype og juridisk grundlag
Tilbuddet er et kommunalt botilbud. Tilbuddets juridiske grundlag er SEL § 108.
Antal pladser og belægningsgrad
27 pladser. Belægningsgraden er 100.
Takst pr. døgn
Ifølge Tilbudsportalens oplysninger er prisen pr. døgn: <ul style="list-style-type: none">• Takstkategori 1 - kr. 3067,00• Takstkategori 2 - kr. 3552,00• Takstkategori 3 - kr. 4039,00• Takstkategori 4 - kr. 6162,00
Målgruppebeskrivelse
Målgruppen er voksne med autisme spektrum forstyrrelser og varig nedsat psykisk funktionsevne samt forskellige former for varig nedsat fysisk funktionsevne. (Kilde: Virksomhedsplan Helhedstilbudet Gefion 2011)
Antal ansatte og personalesammensætning
Personalegruppen består af: <ul style="list-style-type: none">• 30 socialpædagoger• 29 omsorgsmedhjælpere• 2 sygehjælpere• 1 pædagogisk konsulent• 1 medarbejder på fleks til IT-opgaver• 3 teknisk- administrative medarbejdere• 4 ledere
Dato og tidspunkt for tilsynsbesøg
26. april 2011, kl. 13.00 - 17.00.

Deltagere i interviews
<p>Ledelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> Forstander Jørgen Svendsen, pædagog, i gang med diplomuddannelse i "Ledelse og Organisation" på Forvaltningshøjskolen. Ansat som leder siden november 2010. Har fungeret som konstitueret leder fra juni 2010. <p>Medarbejdere:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 medarbejder, uddannet socialpædagog, hus 4 A, ansat i 6 ½ år. 2 medarbejdere, uddannet pædagoger (hus B), ansat i hhv. 4 ½ og fem år. 1 medarbejder, pædagog (hus 3A), ansat i 4 år. 1 medarbejder, pædagog (hus 1B), ansat i 11 år. 1 vikar, tømrer, (hus 1A), ansat i et år. 1 medarbejder, pædagog, (hus 2A), ansat i fem dage. 1 medarbejder, pædagog (hus 2B), ansat i 11 år. <p>Beboere:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 beboer, som fremviste sin lejlighed. <p>Tilsynet gik selv rundt mellem de forskellige huse og talte med nogle af de tilstedeværende medarbejdere.</p>
Tilsynsførende
<p>Lene Thorius (Chefkonsulent, cand.pæd., PD og socialpædagog) og Lise Andrén Thomsen (Specialkonsulent, cand.mag. i psykologi og pædagogik).</p>

2.2 Opfølgning på foregående tilsyn

2.2.1 Opfølgning fra sidste tilsyn

Data	<p>På baggrund af sidste uanmeldte tilsyn (26. maj 2010), gennemført af BDO, har Rudersdal kommune givet følgende anbefalinger:</p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Det anbefales ledelsen, at der sker opdatering af ugeskemaer med angivelse af dato på skemaet efter hver opdatering.</i> <p>Forstander oplyser, at afdelingslederne holder sig godt orienteret omkring ugeskemaer på Bostedssystemet.</p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Det anbefales ledelsen at sikre, at de interne procedurer for intern opfølgning på magtanvendelser, inklusiv gråzoner, fungerer efter hensigten, og at der udvikles retningslinier for, at det sikres, at gråzonen for magtanvendelser drøftes. Dette med henblik på konflikthåndtering, videndeling og læring.</i> <p>Ledelsen har iværksat forskellige tiltag med henblik på at sikre procedurer for intern opfølgning på magtanvendelser og for drøftelse af gråzoner.</p> <p>Der er nedsat en supportfunktion, som består af pædagogisk konsulent Marie Boesen og den afdelingsleder, der har ansvaret for den pågældende afdeling. Opgaven består i at drøfte magtanvendelserne med medarbejderne i de enkelte huse. Det sker ved, at supportteamet kontakter de grupper, hvor der har været foretaget magtanvendelse. Efterfølgende drøftes episoder med magtanvendelser på det førstkommande personalemøde, som afholdes hver 14.</p>
------	--

dag, ligesom forebyggende tiltag drøftes. Via supportteamets kontakt med forskellige grupper fremmes videndeling af erfaringer i forhold til magtanvendelse.

Supportfunktionen forventes at fungere fra juni 2011.

Det overvejes derudover at udarbejde et standardiseret rapporteringsark omkring supportteamets indsats i grupperne. Dette vil sikre et samlet overblik og understøtte arbejdet i den eksisterende magtanvendelsesgruppe. Endelig er det hensigten, at arbejdet i supporttemaet skal synliggøres yderligere i organisationen gennem feedback på teamkoordinationsmøderne.

Forstander oplyser endvidere, at drøftelser af episoder i ressourcekoordinator forum medvirker til at afklare, hvorvidt en episode kan betegnes som en magtanvendelse. Forstander vurderer, at der generelt eksisterer gode retningslinier for at nedskrive episoder med magtanvendelse.

3. Det anbefales ledelsen at sikre, såfremt husmappen fra 2006 fortsat anvendes, at den vedligeholdes.

Forstander oplyser, at der er udarbejdet en ny Personalehåndbog: "Retningslinier og instrukser". Tilsynet får fremvist håndbogen, som er inddelt efter relevante emner.

4. Det anbefales ledelsen at udarbejde personalepolitik om mobning og tiltaleformer personalet imellem.

Der forefindes en vedtaget trivselspolitik, der omhandler mobning. Samtlige medarbejdere har underskrevet trivselspolitikken.

Forstander oplyser supplerende, at der er engageret en konsulent til en medarbejdergruppe, som har særlige udfordringer i forhold til det interne samarbejde, herunder tiltaleformer og intern omtale af kolleger. Generelt vurderer forstander, at den igangværende udvikling hen imod en kultur, hvor det er mere legitimt at have en åben dialog og ansvarlighed for fællesskabet, medvirker til at forebygge mobning. Forstander understreger, at samarbejdet personalet imellem skal tjene borgernes formål.

På baggrund af sidste uanmeldte tilsyn (26. maj 2010), gennemført af BDO, har Rudersdal kommune givet følgende pålæg:

1. Ledelsen pålægges, at sikre, at samtlige medarbejdere er orienteret om, at de skal anvende skabelon for henholdsvis handleplan og pædagogisk plan for den enkelte beboer samt, om det arbejde, der skal udføres i den forbindelse.

Fra foråret 2010 har Gefions pædagogiske konsulent vejledt grupperne i udarbejdelse af pædagogiske planer. Forløbet er sket som sidemandsoplæring, hvor planerne er udfyldt sammen med den pædagogiske konsulent i takt med, at der foreligger godkendte § 141 planer for borgerne.

Det er besluttet, at medarbejderne i første omgang skulle lære at udarbejde pædagogiske planer på "papirskabelon" og dernæst begynde at udarbejde planerne på Bostedssystemet.

I forlængelse heraf oplyser forstander, at de pædagogiske planer aktuelt forefindes i papirform, men overgår til Bostedssystemet i løbet af maj 2011. Denne proces vil blive understøttet af undervisning i grupper.

	<p>2. <i>Ledelsen skal vedrørende videndeling systematisere viden og finde metoder for deling af viden, således at medarbejderne umiddelbart kan finde relevant viden og få adgang til den. Ledelsen skal i øvrigt gennemgå de informationsmedier med medarbejderne, der udsendes fra forvaltningen f.eks. Fyrtårnet, Håndbog for dag- og botilbud og regler for personalet, som findes på Intranettet under Personale.</i></p> <p>Med henblik på at øge videndeling er gennemgang af relevant information fra forvaltningen blevet et fast punkt på dagsordenen til teamkoordinationsmøderne (afholdes hver 14. dag).</p> <p>Derudover har alle grupper fået udleveret en mappe med retningslinier og regler. I mappen er der på omslaget angivet, at Håndbog for bo- og dagtilbud er et vigtigt redskab, som alle skal være bekendt med. I mappen er der isat udvalgte afsnit fra Håndbogen sammen med lokale vejledninger, der præciserer betydningen på Gefion. Mappen revideres løbende.</p> <p>Samtidig overvejer ledelsen at gennemføre fælles introduktion til alle medarbejdere vedr. brug af intranettet.</p> <p>Forstander oplyser endvidere, at der er oprettet et forum i Bostedssystemet, hvor medarbejderne kan fremlægge pædagogiske drøftelser for at understøtte videndeling blandt medarbejderne.</p>
Tilsynets vurdering	Tilsynet vurderer, at ledelsen har iværksat relevant opfølgning på de anbefalinger og pålæg, som Rudersdal kommune har givet på baggrund af det forrige uanmeldte tilsyn på Gefion (maj 2010), foretaget af BDO.

2.3 Fysiske rammer

Data	<p>Gefion er placeret i grønne omgivelser på Svaneparkområdet.</p> <p>Bebyggelsen indeholder fem huse, hvoraf de fire har seks boliger, mens et hus har tre boliger. Boligerne er på ca. 30 kvm og indeholder eget bad og toilet samt terrasse eller altan. Til de tre boliger er der knyttet et stort lyst køkken/alrum.</p> <p>Boligerne fremtræder nogenlunde ens, uanset om de er placeret på første sal eller i stuen. Hovedparten af lejlighederne har glasfacade ud mod de indvendige fællesarealer, således at borgerne kan følge med i, hvad der sker på fællesarealerne. Da nogle beboere har behov for at afskærme sig for fx at få ro i "pauser", er lejlighederne udstyret med et rullegardin, der kan trækkes op og ned efter behov. Derudover er boligerne ekstra støjisolerede, hvilket giver større mulighed for ro og privatliv.</p> <p>Det hvide hus adskiller sig ved, at det er et mindre ældre hus med stue og køkken i stueetagen. En lejlighed er placeret i stueetagen, mens to lejligheder er placeret på 1. sal.</p> <p>Boligerne i de forskellige huse fremtræder forskelligt med hensyn til indretning, møbelvalg og farvevalg. Tilsynet får fremvist en beboerlejlighed i hus 2B. Lejligheden er hyggeligt og personligt indrettet med billeder, planter mv. Tilsynet ser flere andre lejligheder igennem glasfacaderne og konstaterer, at lejlighederne har et individuelt præg.</p> <p>Tilsynet observerer, at der overalt er hyggeligt, pænt og rent.</p>
------	--

Tilsynets vurdering	Tilsynet vurderer, at de fysiske rammer er velegnede til målgruppen, herunder at de tilgodeser såvel behov for privatliv som for fællesskab. Derudover vurderer tilsynet, at boliger og fællesarealer er hyggeligt indrettede. Endelig vurderer tilsynet, at der eksisterer et godt rengøringsniveau.
---------------------	---

2.4 Pædagogik

2.4.1 Pædagogisk metode og referenceramme

Data	<p>Den pædagogiske referenceramme og anvendte metoder er individuelt tilpasset den enkelte borgers forudsætninger, behov og muligheder.</p> <p>Et fælles omdrejningspunkt er anvendelsen af kommunikationsmetoder, herunder TEACCH, 'tegn til tale' og visualiseringssystemer som fx konkrete, piktogrammer og boardmaker. Fælles for disse kommunikationsmetoder og visualiseringssystemer er, at de understøtter borgernes behov for struktur og forudsigelighed. Til nogle af borgerne anvendes en tavle, hvorpå dagens aktiviteter påføres, mens andre anvender et "zig-zag"-skema.</p> <p>Flere medarbejdere fortæller om brugen af visualiseringsmetoder i form af piktogrammer, billeder og fotografier og brugen af 'tegn til tale' til borgere uden verbalt sprog. Flere af borgerne har begrænsede muligheder for at udtrykke sig, hvilket stiller krav til personalet om at kommunikere via aflæsning, visualisering og tydelighed. En medarbejder beskriver, at arbejdet kræver evne til at tilpasse sit kropssprog efter borgerens tilstand, samt understøtte samværet af et tydeligt verbalt sprog.</p> <p>Tilsynet observerer, at der er ophængt piktogrammer uden for flere af borgernes boliger. Brugen af piktogrammer tilrettes individuelt, fx har nogle behov for at have et piktogram med på tur, mens andre blot har behov for at se på dem inden gennemførelse af en aktivitet. Der er ligeledes individuelle forskelle i forhold til, om et piktogram vendes eller helt fjernes efter endt aktivitet. Derudover varierer det, hvorvidt borgerne selv medvirker til at opsætte deres piktogrammer.</p> <p>Massage og afspænding anvendes til borgere, der har brug for at styrke muligheden for at modtage og bearbejde sanseindtryk. En medarbejder fortæller, at flere borgere profiterer af tilbud om massage i caféen.</p> <p>Den pædagogiske indsats retter sig mod både at vedligeholde og udvikle borgernes færdigheder. I den forbindelse uddyber en medarbejder, hvordan personalet har arbejdet målrettet med at understøtte en borgers deltagelse i sociale aktiviteter, herunder særligt ture ud af huset, dels ved at imødekomme borgerens egne signaler og initiativer og fastholde udmøntning af målet om deltagelse i sociale aktiviteter i konkrete handlinger.</p>
Tilsynets vurdering	Tilsynet vurderer, at pædagogisk referenceramme og de anvendte metoder er relevante for målgruppen, herunder anvendelsen af kommunikationsmetoder som TEACCH, 'tegn til tale' og visualiseringssystemer som konkrete, piktogrammer og boardmaker. Tilsynet vurderer således, at den pædagogiske støtte tilrettelægges i et struktureret miljø, der tager hensyn til den enkelte borgers funktionsnedsættelse og behov for genkendelighed og forudsigelighed.

2.4.2 Pædagogiske planer

Data	<p>Gefion har igangsat et større udviklingsforløb i forhold til en højere grad af implementering af de pædagogiske planer. Daglig leder af Daghemmet Gefion fungerer som projektleder på implementering af arbejdet med pædagogiske planer.</p> <p>Fra foråret 2010 har Gefions pædagogiske konsulent vejledt grupperne i udarbejdelse af pædagogiske planer. Forløbet er foregået som sidemandsopplæring, hvor planerne er udfyldt sammen med den pædagogiske konsulent - i første omgang i papirform med henblik på efterfølgende udarbejdelse i Bostedsystemet.</p> <p>Aktuelt forefindes de pædagogiske planer i papirform, men skal overgå til Bostedsystemet i løbet af 2011. Denne proces vil blive understøttet af undervisning i grupper, og der er indkøbt bærbare pc'ere til hver gruppe med henblik på at indføre de pædagogiske planer i Bostedsystemet.</p> <p>Som led i at kvalificere arbejdet med de pædagogiske planer, har flere medarbejdere været på kursus i løbet af 2010 og foråret 2011. Forstander oplyser, at det er planlagt, at de resterende medarbejdere skal på kursus i efteråret 2011. Ifølge forstander er en forudsætning for, at de pædagogiske planer kan fungere som et dynamisk arbejdsredskab, at de gøres nærværende for den enkelte medarbejder, hvilket blandt andet tilstræbes gennem de iværksatte initiativer.</p> <p>De pædagogiske planer udarbejdes efter en fast skabelon, der er udarbejdet for alle brugere i Psykiatri- og Handicap i Rudersdal kommune. Det daglige arbejde skal knytte an til mål i den pædagogiske plan.</p> <p>Medarbejderne tilkendegiver flere opfattelser af arbejdet med de pædagogiske planer. På den ene side aftegner sig den opfattelse, at de pædagogiske planer ikke er et fast forankret arbejdsredskab, mens flere medarbejdere ser dem som et mere levendegjort arbejdsredskab. Fælles er imidlertid en forventning om, at de iværksatte tiltag på området vil bidrage til at gøre de pædagogiske planer til en mere integreret del af praksis, herunder skabe sammenhæng mellem de daglige aktiviteter og opstillede mål i planerne. I forbindelse med en nyindflyttet borger, udtrykker en medarbejder usikkerhed omkring procedurer for, hvornår den pædagogiske plan skal være udarbejdet.</p> <p>Tilsynet får udleveret tre pædagogiske planer til gennemlæsning. Planerne er udarbejdet efter fast skabelon og er dateret til november/ december 2010, ligesom to af planerne er påført en evalueringsdato i hhv. januar og juni 2011. Den tredje plan er ikke påført en evalueringsdato.</p> <p>Tilsynet konstaterer, at de pædagogiske planer er kendetegnet ved en etisk sprogbrug, ligesom de indeholder kortfattede og præcise beskrivelser. Planerne indeholder nogle overordnede mål. Det er fx: aktiviteter ud af huset, fysiske aktiviteter, brug af et visuelt kommunikationssystem og valgmuligheder. Herefter følger beskrivelser af delmål og de konkrete aktiviteter, der knytter sig til de overordnede mål. I relation til det overordnede mål om at tilbyde en borger valgmuligheder, uddyber delmålene de konkrete handlinger, som personalet iværksætter, fx procedurer for opøsning af mad under måltidet.</p> <p>Målene i de pædagogiske planer knytter an til den enkelte beboers § 141 handleplan og indgår i handleplansmøder med relevant kommune.</p> <p>De pædagogiske planer evalueres hvert halve år. Evalueringen har til formål at tilpasse målene til den enkelte borgers aktuelle behov for støtte og udvikling,</p>
------	--

	samt skabe kontinuitet og progression i indsatsen.
Tilsynets vurdering	Tilsynet vurderer, at ledelsen har iværksat relevante initiativer med det formål at implementere de pædagogiske planer som et dynamisk arbejdsredskab, herunder vejledning ved pædagogisk konsulent, kursusvirksomhed og undervisning i grupperne. Disse tiltag vil, efter tilsynets vurdering, facilitere den igangværende proces med at indføre de pædagogiske planer elektronisk på Bostedsystemet. Endelig vurderer tilsynet på baggrund af gennemlæsning af flere pædagogiske planer, at personalet arbejder systematisk med at etablere en sammenhæng mellem overordnede mål og delmål, samt knytte disse til praksis.

2.5 Hverdagsliv

2.5.1 Hverdag og aktiviteter

Data	<p>I hverdagen benytter borgerne dagtilbud. Størstedelen af borgerne benytter Daghjemmet Gefion i Farum. Borgerne har en fast hjemmedag på skift, hvor de har botræning i egen lejlighed eller er med til indkøb og madlavning.</p> <p>Aktiviteter internt på Gefion er fx en gåtur, en cykeltur, puslespil, musik. Der arrangeres månedlige arrangementer som fx maleaften, sangaften og grill-aften.</p> <p>Medarbejdere vurderer, at borgerne modtager et alsidigt og aktivt indhold i deres dagtilbud.</p> <p>Borgerne har ofte brug for at hvile sig ved hjemkomst fra deres dagtilbud. Tilsynet observerer, at flere af borgerne holder en eftermiddagspause i egen bolig og får en lur eller slapper af til musik. Under tilsynets rundgang laver borgerne forskellige aktiviteter. Nogle borgere får eftermiddagste og frugt, opholder sig på terrassen i det dejlige vejr, fx gynger eller sidder med en medarbejder. To borgere er på udflugt i skoven med madpakker. I et hus har en borger fået indrettet sit eget aktivitetsbord i fællesrummet. På bordet er der placeret flere lastbiler og en mappe med billeder. Tilsynet observerer, at den pågældende borger beskæftiger sig med aktiviteter ved bordet, og medarbejderen fortæller, at aktivitetsbordet benyttes flittigt.</p> <p>Tilsynet observerer en ophængt opgaveplan for borddækning på ugens dage. Derudover en ophængt seddel med beskrivelse for morgenrutiner før dagtilbud og eftermiddag/ aften, samt særskilt beskrivelse af rutiner for weekender.</p>
Tilsynets vurdering	Tilsynet vurderer, at borgerne tilbydes en varieret hverdag, dels i form af benyttelse af eksternt dagtilbud, dels i form af udbuddet af interne aktiviteter.

2.5.2 Medindflydelse og kommunikation

Data	<p>Gefions overordnede værdi om at sætte borgeren i centrum indebærer fokus på at sikre borgeren medindflydelse: <i>"Borgerne skal opleve at have reelle valgmuligheder og dermed en høj grad af medindflydelse på eget liv."</i></p> <p>Personalet søger i videst muligt omfang at udmønte denne værdi i praksis, hvilket kræver en stærkt individuelt tilrettet pædagogik og afdækning af alternative måder til at sikre beboernes medindflydelse på. Her fremhæver en medarbejder vigtigheden af at indtænke medindflydelse i relation til autismespektrumforstyrrelser, og på den baggrund netop arbejde med at tilbyde små valg, fx i forhold til mad og tøj. Hvor nogle borgere kan håndtere tøjvalg ved</p>
------	--

	<p>at vælge direkte fra klædeskabet, har andre behov for afgrænsede valgmuligheder i form af to par fremlagte bukser.</p> <p>At personalet arbejder målrettet med at understøtte borgernes mulighed for medindflydelse i dagligdagen afspejler sig i en pædagogisk plan. Her er et overordnet mål at tilbyde borgeren valgmuligheder i et omfang, der er tilpasset vedkommendes forudsætninger. Medindflydelsen understøttes i forhold til valg af tøj, valg af mad under måltider og valg af eftermiddagsaktiviteter. For at understøtte valgsituationen præsenteres borgeren for farvefotos, der angiver to valgmuligheder i forhold til aktiviteter. Tiden til "valgfri aktivitet" præsenteres med et boardmakersymbol på en tavle. Herigennem understøtter forskellige kommunikationsmuligheder borgernes valg.</p>
Tilsynets vurdering	Tilsynet vurderer, at værdien om at sætte borgeren i centrum, herunder understøtte valgmuligheder og medindflydelse, udmønter sig i praksis. Det er således tilsynets vurdering, at brugen af forskellige kommunikations- og visualiseringsmetoder medvirker til at sikre borgernes medindflydelse.

2.5.3 Sprogbrug og omgangsformer

Data	<p>Medarbejderne vurderer, at der generelt eksisterer en god og respektfuld sprogbrug og omgangsform. Ifølge en medarbejder er udgangspunktet, at Gefion er borgernes hjem, og at medarbejderne kommer som gæster i deres hjem for at yde hjælp og støtte i hverdagen. En anden medarbejder peger på, at brug af rolig stemmeføring og kropssprog skaber en god stemning.</p> <p>Tilsynet observerer, at der eksisterer en venlig atmosfære med en positiv omgangsform. Medarbejderne henvender sig til borgerne på en respektfuld og anerkendende måde.</p>
Tilsynets vurdering	Tilsynet vurderer, at sprogbrug og omgangsformer er præget af respekt og anerkendelse.

2.5.4 Tryghed og trivsel

Data	<p>En afgørende forudsætning for borgernes tryghed og trivsel er, at personalet gennemfører en fast hverdagsstruktur med genkendelige og forudsigelige rutiner.</p> <p>Tilsynet observerer en detaljeret beskrivelse af en borgers rutiner. Beskrivelsen understøttes af piktogrammer for følgende aktiviteter: gåtur, hvile, aftensmad med rødvin, cigar, lægge rent tøj frem og godnat. Borgerens beder selv om gennemgang af skemaet og bemærker med det samme, hvis der indtræder variation i skemaet. Den omstændighed illustrerer netop nødvendigheden af at anvende skemaet, fortæller en medarbejder.</p> <p>Nogle borgere oplever størst tryghed ved, at piktogrammerne bliver hængende trods gennemførelse af en aktivitet, mens andre har behov for at få piktogrammerne fjernet efter gennemførelse af hver aktivitet. En individuel tilpasning af kommunikationen er således afgørende for at skabe gode betingelser for borgernes tryghed og trivsel.</p>
Tilsynets vurdering	Tilsynet vurderer, at personalet tilrettelægger gode rammer for borgernes tryghed og trivsel, hovedsageligt via gennemførelse af en fast hverdagsstruktur med genkendelige og forudsigelige rutiner, som i høj grad understøttes af

	anvendelsen af kommunikationssystemer, fx piktogrammer.
--	---

2.6 Organisatoriske og personalemæssige forhold

2.6.1 Internt samarbejde og kommunikation

Data	<p>Forstander beskriver, at der aktuelt finder en udvikling sted hen imod en samarbejdskultur, præget af selvansvarlighed og beslutningskompetence blandt medarbejderne samt større åbenhed over for omverdenen. Formålet med etableringen af en ny kultur er at synliggøre praksis og kvalificere kommunikationen både indadtil på Gefion og udadtil i forhold til forvaltningen.</p> <p>Hvert hus har fået en ressourcekoordinator med henblik på at understøtte det interne samarbejde. En nyligt afholdt temadag (marts 2011) for ledelse og ressourcekoordinatorer har fungeret som led i at styrke samarbejdet i gruppen af ressourcekoordinatorer og i forhold til den øvrige organisation, samt tydeliggøre det netværksarbejde, som ressourcekoordinatorerne udfører.</p> <p>Medarbejderne udtrykker en positiv holdning til ressourcekoordinatorernes funktion. Derudover eksisterer der énstemmig opbakning og tillid til den ny forstander. Det er medarbejdernes oplevelse, at konstitueringen med ny forstander har affødt mere ro og stabilitet. Forstander anerkendes for sin handlekraft, herunder for at iværksætte initiativer i forhold til faglig udvikling og opbygning af en positiv stemning, herunder håndtering af personalemæssige problemstillinger. Medarbejderne lægger vægt på forstanders lydhørhed og evne til at være konkret handlingsanvisende og begrunde forskellige tiltag. Endelig sætter medarbejderne pris på synligheden, der konkret afspejler sig ved, at forstander indimellem kommer forbi de enkelte huse. Ifølge medarbejderne udgør det et godt supplement til afdelingsledernes funktion.</p> <p>Der er gennemført en APV undersøgelse i januar 2011. I den sammenhæng har ledelsen i første omgang valgt at fokusere på de 'grønne søjler' (illustrerer medarbejdernes enighed i et givent udsagn) for at sætte fokus på det, der virker og herigennem håndtere de udfordringer, som de 'røde søjler' repæsenterer (viser medarbejdernes uenighed i et givet udsagn).</p> <p>Ledelsen - dvs. forstander og to afdelingsledere fra Gefion botilbud og leder af Gefion Dagshjem - skal på et lederkursus i maj 2011 med henblik på at udvikle ledelsen af stedet. Forstander vurderer, at kurset vil understøtte det i forvejen konstruktive samarbejde i ledelsesteamet og de fremtidige udfordringer, som ledelsen står overfor. Visionen er overordnet at skabe det bedste bo- og dagtilbud, blandt andet ved at sætte fokus på faglighed og skabe en reflekterende tilgang til praksis. Samtidig er det visionen at etablere en større grad af sammenhæng mellem dag- og botilbud.</p> <p>Det interne samarbejde er organiseret i en fast mødestruktur. Der afholdes dagligt et møde i caféen om morgenen for medarbejdere fra hus 3, 4 og Det Hvide Hus. Medarbejderne oplever, at morgenmøderne bidrager til sammenhæng.</p> <p>Gruppemøde afholdes en gang hver 14. dag i det enkelte hus med deltagelse af afdelingsleder og ressourcekoordinator, som også afholder internt ressourcekoordinatormøde en gang hver 14. dag.</p> <p>Medarbejderne peger på, at det interne samarbejde generelt er kendetegnet</p>
------	--

	<p>ved åbenhed, tillid og intern faglig sparring. Imidlertid står et af husene over for nogle særlige samarbejds-mæssige udfordringer, som tilskrives en blanding af faglige og personlige uoverensstemmelser. Udfordringen handler blandt andet om oplevelse af forskelligt ansvar og engagement. Det er medarbejdernes oplevelse, at ledelsen søger at håndtere situationen relevant. Hertil oplyser forstander, at ledelsen målrettet arbejder på at ændre den eksisterende samarbejds-kultur, blandt andet gennem engagement af en ekstern konsulent til at underbygge processen.</p> <p>En generel udfordring ved det interne samarbejde er videndeling af erfaringer de enkelte huse imellem. Dog nævnes et supervisionsforløb ved en psykolog fra Videnscenter for autisme, hvor et individuelt forløb med en borger er udbredt til øvrige dele af organisationen. En medarbejder omtaler, at supervisor har foreslået at afholde et fælles kursus for samtlige medarbejdere.</p>
Tilsynets vurdering	<p>Tilsynet vurderer, at der med ansættelsen af den ny forstander eksisterer et godt udgangspunkt for det interne samarbejde, der opleves som præget af åbenhed, tillid og faglig sparring. Det er tilsynets vurdering, at den ny forstander formår at iværksætte initiativer både i relation til faglig kvalitets-udvikling og til personale-mæssige udfordringer. Her tænkes særligt på de samarbejds-mæssige udfordringer, der knytter sig til et af husene. I den sammenhæng vurderer tilsynet, at ledelsen har stor opmærksomhed på problemstillingen.</p>

2.6.2 Procedurer og retningslinjer

Data	<p><i>Magtanvendelse:</i></p> <p>Medarbejderne er bekendte med procedurer for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.</p> <p>Se afsnit 2.2.1: <i>Opfølgning fra sidste tilsyn</i> (anbefaling nr. 2) for uddybelse af initiativer på området for magtanvendelse.</p> <p><i>Medicin:</i></p> <p>Hvert hus har en medicinansvarlig medarbejder, som varetager følgende opgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Modtagelse og optælling af medicin - Løbende kontrol med opbevaring af medicin i grupperne - Gruppens kontaktperson til sygeplejefunktionen - Vejledning af kollegaer i forhold til medicingivning - Ressourceperson i forhold til hygiejnen - Ressourceperson i forhold til den sundhedsfaglige dokumentation på Bosted <p>Der foreligger medicininstruks og hygiejneplan på intranettet under <i>Håndbog for dag- og botilbud</i> samt i gruppernes mapper med <i>Sundhedsfaglige retningslinjer og instrukser</i>.</p> <p>Der afholdes kvartalsvise møder for de medicinansvarlige medarbejdere. Én medicinansvarlig medarbejder (hus 1 B) fortæller, at han har et tredages medicinkursus og på sigt skal på et ekstra kursus ved Rudersdal kommune.</p> <p>Medicin (uoptalt) opbevares i kælderen i et skab, som den medansvarlige medarbejder har nøgle til. Optalt medicin opbevares i køkkenet i aflåst tilstand i de enkelte grupper.</p>
------	---

Tilsynets vurdering	Tilsynet vurderer, at der forefindes relevante procedurer og retningslinier for magtanvendelse og medicin håndtering.
---------------------	---

2.7 Særlige fokusområder

2.7.1 Sund kost og ernæring

Data	<p>Tilsynet observerer, at der er ophængt ugeplaner for menuen. En ugeplan for uge 17 (i hus 4) viser en varieret sammensat menu i form af både fisk, kylling og grøntsager.</p> <p>Der lægges generelt vægt på en sund og varieret kost, herunder en grøn og fedtfattig kost uden for højt sukkerindhold. Derudover har personalet fokus på at servere sunde alternativer til traditionelle retter.</p> <p>Kosten består overvejende af økologisk mad, og der er en fast vegetarisk dag en gang om ugen.</p> <p>I kostsammensætningen har nogle borgere behov for tilpasning af maddmængden for at undgå overvægt.</p> <p>To borgere har hver især en maddag, hvilket indebærer indkøb og hjælp med tilberedning af maden, fx skrælle kartofler.</p> <p>Tilsynet observerer i flere af husene, at der ligger ingredienser til aftensmaden fremme. Der er friske råvarer og mange grøntsager. Hertil oplyser flere medarbejdere, at sund og varieret mad bidrager til borgernes livskvalitet.</p>
Tilsynets vurdering	Tilsynet vurderer, at der er stor opmærksomhed på sund og varieret kost, og at det medvirker til at øge borgernes livskvalitet.

2.7.2 Fysisk aktivitet

Data	<p>Borgerne har tilbud om fysiske aktiviteter som fx: gåture, cykelture, svømning og ridning. De grønne udendørs arealer giver rig mulighed for gåture i naturen.</p> <p>Medarbejderne fortæller, at borgerne holder meget af fysisk aktivitet, og at de forskellige aktivitetsformer har en gavnlige effekt på deres fysiske og psykiske velvære.</p> <p>Tilsynet observerer et opslag om svømmehold og ridehold.</p>
Tilsynets vurdering	Tilsynet vurderer, at borgerne tilbydes et varieret udbud af fysiske aktiviteter.

2.7.3 Dokumentation i Bostedsystemet

Data	<p>Forstander oplyser, at alle medarbejdere anvender Bostedsystemet til daglig dokumentation af oplysninger om borgerne.</p> <p>Både forstander og medarbejdere tilkendegiver, at der kan være indholdsmæssige og tekniske udfordringer i forbindelse med at foretage registreringer i Bostedsystemet, som blandt andet handler om at finde de forskellige emner, herunder dagbogstyper og faneblade.</p> <p>Medarbejderne udtrykker samtidig, at Bostedsystemet har den fordel, at oplysninger samles ét sted, og at de via brugen opøver evnen til korte beskrivelser.</p>
------	--

	<p>Medarbejderne har en forventning om, at de nyindkøbte bærbare pc'ere vil facilitere processen med at integrere dokumentation i Bostedsystemet.</p> <p>Med henblik på at facilitere brugen af Bostedsystemet er der etableret en projektgruppe. Derudover er det planlagt at igangsætte skrivekurser med information omkring generel brug af Bostedsystemet og lokal tilpasning.</p>
Tilsynets vurdering	<p>Den daglige brug af Bostedsystemet er under implementering og understøttes via en projektgruppe og planlagte skrivekurser, ligesom nyindkøbte bærbare pc'ere, understøtter arbejdet med at skrive i Bostedsystemet. I forlængelse heraf bemærker tilsynet, at det er planlagt at igangsætte skrivekurser med information omkring generel brug af Bostedsystemet og lokal tilpasning.</p> <p>Tilsynet bemærker, at det planlagt at igangsætte skrivekurser med information omkring generel brug af Bostedsystemet og lokal tilpasning.</p>

2.7.4 Samarbejde med sygeplejefunktionen

Data	<p>Personalet indhenter i stigende omfang relevant faglig bistand fra sygeplejefunktionen i situationer, der rækker ud over personalets kompetencer.</p> <p>Samarbejdet med sygeplejefunktionen har desuden medvirket til at sætte fokus på- og håndhæve forhold omkring håndhygiejne. I praksis betyder det, at medarbejderne ikke må bære smykker i arbejdstiden på grund af risiko for overførsel af bakterier. Der er i den forbindelse indkøbt skabe, hvori medarbejderne kan opbevare smykker.</p> <p>Medarbejderne oplever samarbejdet med sygeplejefunktionen som meget positivt. Det er erfaringen, at medarbejderne herfra hurtigt rykker ud ved akut behov for hjælp, og at flere borgere modtager kontinuerlig hjælp. Situationer, som har påkrævet bistand fra sygeplejefunktionen, er fx: tarmproblemer, sårpleje og vabler.</p>
Tilsynets vurdering	<p>Tilsynet vurderer, at samarbejdet med sygeplejefunktionen fungerer yderst tilfredsstillende og i stigende grad anvendes til at håndtere situationer, der rækker ud over personalets kompetencer.</p>

3 Formål og metode

3.1 Formål med tilsynet

I henhold til Retssikkerhedslovens § 16 og Servicelovens § 148a er kommunalbestyrelsen forpligtet til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses, herunder at sikre kommunalbestyrelse, brugere og pårørende indsigt i den pædagogik, omsorg og trivsel, der leveres på det enkelte tilbud.

Jf. lovgivningen er formålet med tilsynet:

- At påse at borgerne får den hjælp, de har ret til efter loven og efter de beslutninger, som kommunalbestyrelsen har truffet.
- At hjælpen er tilrettelagt og bliver udført på en faglig og økonomisk forsvarlig måde.
- At forebygge ved at gribe korrigerende ind før mindre problemer udvikler sig til alvorligere problemer.

Tilsynene skal dermed bidrage til at sikre kvaliteten i tilbuddene, herunder at der er overensstemmelse mellem gældende lovgivning, tilbuddets beskrevne pædagogik og praksis.

BDO's tilsyn er tilrettelagt med udgangspunkt i ovenstående lovgivning og retningslinjer på området, og omfatter tilsynet med de pædagogiske, organisatoriske og personalemæssige forhold på de enkelte tilbud. Tilsynet sætter fokus på hverdagslivet for beboere/brugere/borgere og således også på, hvordan hjælpen efter deres og de pårørendes opfattelse fungerer. De fysiske rammers egnethed i forhold til beboernes behov indgår ligeledes i tilsynet.

Med udgangspunkt i omfattende erfaringer med at føre tilsyn på hhv. ældre- og det socialfaglige område har BDO udviklet koncepter for tilsynsområderne, som gør det muligt at lade kontrol og læring gå op i en højere enhed. BDO lægger vægt på, at den dokumentation, der indhentes i forbindelse med tilsynene, er anvendelig i det fremadrettede arbejde med kvalitets- og kompetenceudviklingen indenfor både ældreområdet og det socialfaglige område.

Det økonomiske tilsyn dvs. tilsynet med forbrug, budget, kapacitetstilpasninger etc. indgår efter aftale med Rudersdal Kommune ikke i BDO's tilsyn.

3.2 Metode

BDO's tilsynskoncept kombinerer en række forskellige metoder til indsamling af viden, som alle tager afsæt i den anerkendende metode og en konstruktiv tilgang.

Den anerkendende og værdsættende tilgang handler om at fokusere på og lade sig inspirere af dét, der virker på det enkelte tilbud. Dette indebærer, at man i fællesskab søger at identificere tilbuddets ressourcer, styrker og gode erfaringer. Metoden er særlig velegnet til det fremadrettede arbejde med henblik på at få overensstemmelse mellem borgernes og pårørendes ønsker og forventninger og medarbejdernes og ledelsens muligheder og rammer.

Den anerkendende tilgang kan ses som det ene ben i tilsynskoncepterne, mens det andet ben er struktureret og stringent metodeanvendelse. Alle former for dataindsamling, som benyttes i tilsynet, har udgangspunkt i gennemarbejdede og afprøvede skabeloner. De anvendte metoder er henholdsvis kvalitative interviews, fokusgruppeinterviews, observation og gennemgang af dokumentation.

Tilsynet giver et øjebliksbillede baseret på dialog, udsagn, observationer samt det foreliggende baggrundsmateriale. Tilsynet er derfor ikke nogen garanti for, at *alle* forhold på tilbuddet til enhver tid lever op til de lovgivningsmæssige krav og kommunalbestyrelsens forventninger.

3.3 Tilsynets varslings og tilrettelæggelse

Tilsynsforløbet besluttet og planlægges ud fra de omstændigheder, som er gældende for det tidspunkt, hvor det uanmeldte tilsyn foregår. Så vidt muligt foregår tilsynet på et tidspunkt hvor der er mulighed for dialog eller samvær med flere af beboerne/brugerne.

Til brug for forberedelsen af tilsynet har BDO indhentet materiale fra kommunen, herunder eventuelle kvalitetsstandarder, oplysninger fra kommunens hjemmeside, ligesom oplysninger fra Tilbudsportalen og tilbuddets egen hjemmeside har indgået i det konkrete tilsyn.

4 Kontaktoplysninger

Ved behov for yderligere oplysninger kan henvendelse ske til

HELEN HILARIO JØNSSON

Chefkonsulent

hej@bdo.dk

BDO Kommunernes Revision

Godkendt revisionsaktieselskab

Havneholmen 29

1561 København V

4.1 BDO Kommunernes Revision

BDO er en uafhængig privat leverandør af rådgivning til de danske kommuner, herunder tilsyn med plejehjem og på socialområdet.

BDO gennemfører i dag tilsyn på såvel ældreområdet som på det sociale område i en lang række kommuner over hele landet). På ældreområdet omfatter tilsynene plejehjem, hjemmepleje samt trænings- og rehabiliteringscentre. På det sociale område omfatter tilsynene både børne- og ungeområdet, handicap- og psykiatriområdet samt udsatteområdet, herunder herberger, misbrugs- og krisecentre.

BDO's rådgivningsafdeling løser ud over tilsynsopgaver en lang række forskelligartede rådgivningsopgaver indenfor alle sektorer i den kommunale virksomhed. BDO's rådgivningsafdeling beskæftiger i dag godt 35 konsulenter med kompetencer, der dækker bredt både i forhold til de kommunale sektorområder og tværgående kompetencer, som fx økonomi, ledelse, evaluering mm.